

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Zbigniew Andrzej

Nazwisko: Martynowicz

Miejsce urodzenia: Bielsko-Biała

Data urodzenia: 12-03-1948

Imię ojca: Wincenty

Imię matki: Ludwika

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Sprawa Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Zapora” nr 47707 została założona dnia 06.01.1982 w związku ze strajkiem w Hucie Baildon w Katowicach. Prokurator Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Gliwicach 06.01.1982 wszczął śledztwo, przedstawiając zarzuty min. Zbigniewowi Martynowiczowi. Oskarżony został wraz z innymi o to, że organizowali i kierowali strajkiem na terenie Huty "Baildon" 14.12.1981, „a nadto rozpowszechniali fałszywe wiadomości o sytuacji strajkowej w kraju”. Wobec Zbigniewa Martynowicza zastosowano środek zapobiegawczy w postaci aresztu tymczasowego. 29.03.1982 Sąd wyrokiem na mocy art. 46 ust. 1 dekretu o stanie wojennym skazał Zbigniewa Martynowicza na 1 rok pozbawienia wolności. Zbigniew Martynowicz w zeznaniu oświadczył, że był członkiem NSZZ „Solidarność” od początku powstania związku. Pełnił funkcję Przewodniczącego Komisji Wydziałowej na Wydziale Zaopatrzenia oraz był członkiem Komisji Zakładowej Huty "Baildon". Po wprowadzeniu stanu wojennego, „mając na uwadze treść postanowień statutowych”, postanowiono ogłosić strajk w celu uwolnienia osób aresztowanych. Zbigniew Martynowicz opracował ulotkę wzywającą do strajku oraz nawoływał do niego w indywidualnych rozmowach „uważając, że jako działacza Solidarności zobowiązuje do tego statut tego związku”. Na spotkaniu z przedstawicielami wojska oraz dyrekcji huty domagał się spełnienia postulatów, które były wysuwane przez załogę zakładu. Rozprowadzał też plakaty informujące o strajkach w innych zakładach oraz o represjonowaniu działaczy Solidarności. Strajk został zakończony w godzinach wieczornych 14.12.1981, po wejściu oddziałów MO na teren Huty "Baildon". Według notatki urzędowej członkowie Komitetu Strajkowego „wystawili posterunki na bramach wejściowych dla załogi, rozwieszali afisze nawołujące do strajku, blokowali wagonami i innym ciężkim sprzętem dojazd do huty oraz zorganizowali system przepustkowy (...). Na zorganizowanym w dniu 14.12.1981 wiecu strajkujący domagali się odwołania stanu wojennego, zwolnienia wszystkich internowanych, zapewnienia bezpieczeństwa osobom uczestniczącym w strajku”. Sprawę zakończono 30.06.1982 oraz skierowano do sądu. Sprawę złożono do archiwum Wydziału "C" KWMO w Katowicach pod sygn. 39203/II.

IPN Ka 043/216 t. 1-2 (39203/II) oraz zapisy ewidencyjne w kartotece ogólnoinformacyjnej i dzienniku rejestracyjnym.

Zbigniew Martynowicz został zatrzymany i aresztowany 11.01.1982 za to, że będąc pracownikiem zmilitaryzowanej Huty "Baildon" w Katowicach, a jednocześnie członkiem Komisji Zakładowej NSZZ "Solidarność" tej Huty, wbrew postanowieniom dekretu z dnia 12.12.1981 o stanie wojennym zawieszającym działalność tego związku, nie odstąpił od tej działalności i w grudniu 1981 jako członek komitetu strajkowego organizował i kierował strajkiem w ten sposób, iż nawoływał do niego słownie, opracowywał tekst ulotki wzywającej do strajku, rozprowadzał ją pomiędzy członków załogi, brał udział w opracowaniu postulatów strajkowych i przedstawieniu ich dyrekcji, a nadto rozdzielał funkcję pomiędzy strajkujących tj. o przestępstwo z art. 46 ust. 1, 2 Dekretu z 12.12.1981 o stanie wojennym. Wyrokiem z 29.03.1982 skazany został na karę 1 roku pozbawienia wolności, jednak sąd postanowił uchylić areszt tymczasowy ze względu na trudną sytuację rodzinną oskarżonego. Zwolniony z aresztu został 30.03.1982.

IPN Ka 34/216 t. 1-2, IPN BU 1460/1, IPN Ka 063/193 (296/C, PG.Ś.II 1/82).

Akta sprawy karnej przeciwko oskarżonym o to, że w grudniu 1981 po wprowadzeniu stanu wojennego, będąc pracownikami Huty "Baildon" w Katowicach i działaczami NSZZ "Solidarność", nie przerwali działalności związkowej i zorganizowali strajk, tj. o przestępstwa z Art. 46 ust. 1 i 2 oraz 48 ust. 2 Dekretu o stanie wojennym. Wyrokiem Sądu Śląskiego Okręgu Wojskowego we Wrocławiu z dnia 29.05.1982 Zbigniew Martynowicz został skazany na 1 rok pozbawienia wolności. W uzasadnieniu wyroku podano, że „w dniach 13 i 14 grudnia 1981 nie odstąpił od działalności w NSZZ >Solidarność< w zmilitaryzowanej jednostce gospodarki narodowej Hucie >Baildon< biorąc udział jako członek komitetu strajkowego w organizowaniu i kierowaniu strajkiem w ten sposób, że opracował ulotkę strajkową, rozwieszał plakaty strajkowe oraz reprezentował strajkujących w rozmowach z dyrektorem huty i przedstawicielami WP w sprawie postulatów strajkowych”. Odbywał karę od 11.01.1982 do 25.03.1982, której wykonanie zostało następnie odroczone z powodu trudnej sytuacji rodziny Zbigniewa Martynowicza. 24.02.1983 Sąd zastosował wobec skazanego akt łaski i wstrzymał wykonywanie kary. 22.08.1983 Sąd na mocy amnestii „darował w całości Zbigniewowi Martynowiczowi karę 1 roku pozbawienia wolności”. 17.10.1989 Sąd na mocy art. 1 ustawy z 29.05.1989 o przebaczeniu i puszczaniu w niepamięć niektórych przestępstw i wykroczeń postanowił przebaczyć i puścić w niepamięć skazanie za występki z dekretu o stanie wojennym oraz zarządzić zatarcie skazania za ww. występki. Wyrokiem Sądu Najwyższego-Izby Wojskowej z 14.01.1992 uchylono wyrok z 1982 roku i uniewinniono wszystkich oskarżonych.

IPN Wr 101/371-377 (6835/91/373-379, So.W. 71/82, Pg Sl. II 1/82).

Zdzisław Martynowicz 10.01.1984 został zatrzymany przez Wydział Śledczy WUSW w Katowicach w związku z podejrzeniem o kolportowanie nielegalnych ulotek pt. „Ku wolnej Polsce” na terenie Huty "Baildon" w Katowicach. 12.01.1984 został aresztowany, za to, że „w okresie od kwietnia 1983 do 10 stycznia 1984 na terenie województwa katowickiego, działając przestępstwem ciągłym z innymi osobami brał udział w związku, którego istnienie miało pozostać tajemnicą wobec organów państwa, w ramach którego kolportował pisma zawierające treści łączące, wyszydzające i poniżające ustrój oraz naczelne organy PRL oraz zawierające fałszywe wiadomości o sytuacji społeczno-politycznej w Kraju, mogące wyrządzić poważną szkodę interesom PRL”. Z powodu przedłużającego się pobytu w areszcie 12.04.1984 został zwolniony z pracy w Hucie "Baildon". Śledztwo umorzono i uchylono areszt wobec Zbigniewa Martynowicza 26.07.1984 na mocy ustawy o amnestii (z 21.07.1984).

IPN Ka 029/804 t. 1-9 (9464/III, RSD 35/83, II Ds. 103/83/S); IPN Ka 34/227 t. 1-2, zapisy ewidencyjne w kartotece ogólnoinformacyjnej.

Zbigniew Martynowicz był figurantem o nr 53181 w Sprawie Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Willa” nr KAO-53069 prowadzonej od 16.05.1983 do 16.10.1984 przez Wydział V WUSW w Katowicach, dot. kontroli operacyjnej osób podejrzanych o działalność w Międzyzakładowej Komisji Koordynacyjnej NSZZ „Solidarność” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego. Działania MKK miały zmusić władzę do ustępstw tj. odwołania stanu wojennego, zwolnienia internowanych i ponownego zalegalizowania NSZZ „Solidarność”. Zbigniew Martynowicz był aktywny działaczem MKK, gdzie pełnił funkcję przedstawiciela Huty „Baildon”.

„Wspólnie z innymi działaczami podziemia z tego zakładu wydawał biuletyn sygnowany przez Międzyzakładową Komisję Porozumiewawczą (MKP). Zajmował się kolportażem nielegalnych wydawnictw (...), zbierał pieniądze na potrzeby podziemia”.

10.01.1984, decyzją Prokuratora Wojewódzkiego, Zbigniew Martynowicz został zatrzymany i tymczasowo aresztowany - „w trakcie prowadzonych czynności śledczych udowodniono jego wrogą, nielegalną działalność”. Na mocy amnestii z 21.07.1984 został zwolniony z aresztu. Po zwolnieniu podejrzewany był o dalsze prowadzenie podziemnej działalności. Po zakończeniu sprawa została złożona do archiwum Wydziału „C” WUSW w Katowicach pod sygn. 41020/II.

IPN Ka 048/1333 t. 1-4 (41020/II), zapisy ewidencyjne w dziennikach rejestracyjnym i archiwalnym oraz w kartotece pomocniczej.

Sprawa Operacyjnego Rozpracowania (SOR) kryptonim „Teolog” prowadzona przez Wydz. V-1 WUSW w Katowicach w latach 1981-1983 dot. kontroli operacyjnej osób podejrzanych o prowadzenie nielegalnej działalności politycznej w podziemnych strukturach zdelegalizowanego związku, utrzymywanie kontaktów z członkami grup antysocjalistycznych na terenie kraju oraz o druk i kolportaż wydawnictw o treści antypaństwowej „w oparciu o powiązania z młodzieżowymi formami ruchu oporu i klerem katolickim”, m.in. z zakonnikami z Klasztoru Franciszkanów w Katowicach-Panewnikach. Zbigniew Martynowicz przechodzi w sprawie „Teolog” jako figurant SOR krypt. „Willa”.

IPN Ka 048/292 t. 3 (42131/II).

Sprawa Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Klin” nr KA-68216 została założona 20.03.1989 z powodu reaktywowania struktur „Solidarności” w Hucie „Baildon” w Katowicach przez działaczy „Solidarności” w tym Zbigniewa Martynowicza, który wszedł w skład Komisji Zakładowej „Solidarność” w Hucie „Baildon” oraz został wybrany na jej przewodniczącego. Celem SOR miało być rozpoznanie zamierzeń, neutralizacji wrogich działań, dezintegracja środowiska opozycyjnego, ustalenie powiązań ze strukturami opozycyjnymi (ponadzakładowymi i regionalnymi), dokumentowanie działań sprzecznych ze stanem prawnym. Do SOR „Klin” dołączony został Kwestionariusz Ewidencyjny (KE) krypt. „Brodacz” nr KA 60760, założony 19.02.1986 przez Wydział V SB MUSW w Katowicach na Zbigniewa Martynowicza. Podstawą założenia KE stanowiły wnioski z zakończonej Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) krypt. „Łysy” (nr ew. KA 53375), w której Zbigniew Martynowicz był jednym z figurantów jako działacz NSZZ „Solidarność” aresztowany w 1984 roku i zwolniony z aresztu na mocy amnestii. W dniu 09.07.1986 w ramach KE „Brodacz” założono inwigilację korespondencji figuranta. Całość działań kontrolnych (w ramach KE) miała być prowadzona pod kątem Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) krypt. „Hutnik”. SOR „Klin” została zakończona 27.09.1989, w związku z faktem zarejestrowania NSZZ „Solidarność”, a jej akta zarchiwizowano pod sygn. 43553/II. Dalsza kontrola działalności organizacji opozycyjnych na terenie Huty „Baildon” miała być prowadzona w ramach Sprawy Obiektowej krypt. „Monolit” oraz Sprawy Obiektowej krypt. „Tygiel”.

IPN Ka 048/575 (43553/II), IPN Ka 0169/1370 (43553/2) mikrofilm.

Sprawa Operacyjnego Rozpracowania krypt. "Sieć" prowadzone przez Wydz. V WUSW w Katowicach w latach 1986-1989 dot. kontroli operacyjnej członka nielegalnej struktury działającej na terenie Katowic pod nazwą "Regionalna Komisja Koordynacyjna Regionu Śląsko-Dąbrowskiego", utrzymującego kontakty z byłymi działaczami zdelegalizowanej NSZZ "Solidarność" Regionu Śląsko-Dąbrowskiego. Zbigniew Martynowicz przechodzi w sprawie jako były działacz „Solidarności” w Hucie "Baildon" w Katowicach.

IPN Ka 230/5613 t. 4 (39783/II).

Zastrzeżenie wyjazdów zagranicznych przez KMMO w Katowicach dla Zbigniewa Martynowicza z dnia 25.03.1982 zarejestrowane pod nr KA-49076. Odwołano 25.04.1987.

Dziennik rejestracyjny WUSW w Katowicach i ZSKO.